

SNELKAART 18 WVGZ

Het einde van de Wvggz-maatregel/machtiging

18

Een Wvggz-maatregel/machtiging is altijd aan een maximale termijn verbonden. Het gaat om de:

1. crisismaatregel (CM),
2. machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel en
3. zorgmachtiging (ZM).

OFFICIER VAN JUSTITIE (OVJ)

EINDE CRISISMAATREGEL (CM)

Er zijn meerdere manieren waarop de crisismaatregel (CM) kan eindigen:

1. Door het verlopen van de geldigheidsduur. De maximale geldigheidsduur is 3 kalenderdagen (tenzij er een verlenging komt i.v.m. het indienen van een verzoekschrift 'machtiging voortzetting CM' door de Officier van Justitie (OvJ), **zie ook wel snelkaart 7 'Het aanvraagproces crisismaatregel (CM)'**).
2. Als de geneesheer-directeur (GD) een besluit neemt tot een 'tussentijdse beëindiging' van alle vormen van verplichte zorg die in de CM staan, zonder hier voorwaarden of beperkingen aan te verbinden. **Zie ook wel snelkaart 16 'Tussentijds beëindigen verplichte zorg door besluit geneesheer-directeur (GD)'**.

GENEESHEER DIRECTEUR (GD)

EINDE CRISISMAATREGEL (CM) EINDE MACHTIGING TOT VOORTZETTING CRISISMAATREGEL

Er zijn meerdere manieren waarop de machtiging tot voortzetting CM kan eindigen:

1. Door het verlopen van de geldigheidsduur. De maximale geldigheidsduur is 3 weken (tenzij er een verlenging komt i.v.m. het indienen van een verzoekschrift ZM door de officier van justitie, **zie ook wel snelkaart 7 'Het aanvraagproces crisismaatregel (CM)'**).
2. Als de geneesheer-directeur (GD) een besluit neemt tot een 'tussentijdse beëindiging' van alle vormen van verplichte zorg die in de 'machtiging tot voortzetting CM' staan, zonder hier voorwaarden of beperkingen aan te verbinden. **Zie ook wel snelkaart 16 'Tussentijds beëindigen verplichte zorg door besluit geneesheer-directeur (GD)'**.

EINDE ZORGMACHTIGING (ZM)

Er zijn meerdere manieren waarop de zorgmachtiging (ZM) kan eindigen:

1. Door het verlopen van de geldigheidsduur.
  - De maximale geldigheidsduur is 6 maanden.
  - Voor een direct erop aansluitende ZM kan er een ZM worden afgegeven voor 12 maanden.
  - Tot slot: voor een direct aansluitende ZM kan er ook een ZM met een geldigheidsduur van 2 jaar worden afgegeven, als het gaat om een patiënt aan wie minimaal de afgelopen 5 jaar aaneengesloten verplichte zorg is verleend.
2. Als de geneesheer-directeur (GD) een besluit neemt tot een 'tussentijdse beëindiging' van alle vormen van verplichte zorg die in de ZM staan, zonder hier voorwaarden of beperkingen aan te verbinden. **Zie snelkaart 16 'Tussentijds beëindigen verplichte zorg door besluit geneesheer-directeur (GD)'**.
3. Doordat er een nieuwe ZM wordt uitgevoerd.
4. Door een besluit van de rechter:
  - De patiënt (of vertegenwoordiger, advocaat, zorgverantwoordelijke) kan naar de OvJ gaan met de vraag of de OvJ een verzoekschrift 'tot beëindiging van verplichte zorg op grond van de ZM' wil indienen.
  - Dit doet een patiënt (of vertegenwoordiger, advocaat, zorgverantwoordelijke) wanneer de GD een afwijzend, niet/niet tijdig besluit heeft gemaakt over een tussentijdse beëindiging. **Zie snelkaart 16 'Tussentijds beëindigen verplichte zorg door besluit geneesheer-directeur (GD)'**.
  - Vervolgens dient de OvJ een verzoekschrift in (tenzij het gaat om een herhaalaanvraag).
  - Uiteindelijk beslist de rechter. Verbindt de rechter aan zijn besluit tot beëindiging géén voorwaarden of beperkingen, dan eindigt/vervalt hiermee de ZM.

PROCEDURE NR. 4: EINDE ZM DOOR BESLUIT RECHTER

Hieronder volgt een korte uitleg over de te nemen stappen die de GD en de onafhankelijk psychiater moeten zetten tijdens dit proces:

1. De patiënt (of vertegenwoordiger, advocaat of zorgverantwoordelijke) heeft bij de GD een verzoek ingediend om de verplichte zorg te stoppen (**zie snelkaart 16 'Tussentijds beëindigen verplichte zorg door besluit geneesheer-directeur (GD)'**). Op dit verzoek heeft de GD niet, te laat (niet binnen de 14 dagen termijn) of afwijzend gereageerd.
2. Dan kan de patiënt bij de OvJ een aanvraag indienen om de verplichte zorg op grond van de ZM, te stoppen.
3. De GD moet dan ervoor zorgen dat er een medische verklaring wordt opgemaakt door de onafhankelijk psychiater. **Ga naar snelkaart 17 'Onafhankelijk psychiater en de Medische verklaring voor beëindigen van verplichte zorg'**.
4. De GD stuurt de medische verklaring op naar de OvJ.
5. De OvJ dient uiteindelijk het verzoekschrift in (plus de medische verklaring) bij de rechter.
6. De rechter beslist z.s.m. op het verzoekschrift. De rechter kan overwegen aan de beëindiging van de verplichte zorgverlening, voorwaarden te verbinden. Doet de rechter dit, dan vervalt de ZM zelf niet. Verbindt de rechter géén voorwaarden, dan eindigt de ZM wel.
7. De rechtbank stuurt een afschrift van het besluit op naar:
  - Patiënt
  - Vertegenwoordiger
  - Ouder(s), evt. gezinsvoogdijwerker
  - Advocaat
  - Zorgverantwoordelijke, GD, GGZ-instelling en de huisarts
  - Officier van Justitie
  - IGJ

Vragen? Neem dan contact op met het Bureau Geneesheer Directeur (BGD) via BGD@ggnet.nl

GGNet

SNELKAART WVGZ

Toelichting belangrijke criteria

KERNBOODSCHAP

De kern van de Wvggz is dat verplichte zorg alleen als laatste redmiddel kan worden ingezet. Eerst moeten alle mogelijkheden voor vrijwillige alternatieven worden onderzocht, voordat er onder dwang zorg kan worden verleend (in de Wvggz wordt het verplichte zorg genoemd). Die verplichte zorg moet doelmatig, veilig en op maat zijn (subsidiariteitsbeginsel) en in verhouding staan tot het te bereiken doel: het wegnemen van het (aanzienlijk risico op) gevaar (in de Wvggz wordt dit 'ernstig nadeel' genoemd).

VERPLICHTE ZORG

Dit is zorg waar iemand met een psychische stoornis zich tegen verzet:

1. Psychische stoornis

- aansluiten bij DSM 5;
- ook afhankelijkheidsstoornissen (verslavingen), persoonlijkheidsstoornissen en psychische stoornissen bij minderjarigen vallen straks onder criterium psychische stoornis.

2. Verzet

- de patiënt (of diens vertegenwoordiger) stemt niet in met de te verlenen zorg;
- verzet kan zowel verbaal als non-verbaal worden uitgedrukt;
- het ontbreken van veronderstelde toestemming van de patiënt.

DE EISEN VAN SUBSIDIARITEIT & PROPORCIONALITEIT (S&P) EN VEILIGHEID & DOELMATIGHEID (V&D)

De verplichte zorg moet altijd voldoen aan de volgende eisen:

- **Subsidiariteit:** Er is geen lichtere maatregel mogelijk
- **Proportionaliteit:** Je past geen zwaardere maatregel toe dan noodzakelijk
- **Veiligheid:** De verplichte zorg moet het risico op ernstig nadeel wegnemen en geen onveiligheid veroorzaken
- **Doelmatigheid:** Je moet redelijkerwijs verwachten dat het verlenen van de verplichte zorg effectief zal zijn

VORMEN VAN VERPLICHTE ZORG

1. Het toedienen van vocht, voeding en medicatie alsmede het verrichten van medische controles of andere medische handelingen en therapeutische maatregelen, ter behandeling van een psychische stoornis, dan wel vanwege die stoornis, ter behandeling van een somatische aandoening
2. Beperken van bewegingsvrijheid (waaronder fixatie)
3. Insluiten
4. Uitoefenen van toezicht op betrokkene
5. Onderzoek aan kleding of lichaam
6. Onderzoek van woon/verblijfruimte op gedrag-beïnvloedende middelen en gevaarlijke voorwerpen
7. Controleren op de aanwezigheid van gedrag-beïnvloedende middelen
8. Aanbrengen van beperkingen in de vrijheid het eigen leven in te richten, die tot gevolg hebben dat betrokkene iets moet doen of nalaten, waaronder het gebruik van communicatiemiddelen
9. Beperken van het recht op het ontvangen van bezoek
10. Opnemen in een accommodatie
11. Ontnemen van de vrijheid van betrokkene door hem over te brengen naar een plaats die geschikt is voor tijdelijk verblijf als bedoeld in artikel 7:3, derde lid

ERNSTIG NADEEL

In de Wvggz betekent 'ernstig nadeel' hetzelfde als 'gevaar' onder de Wet Bopz, namelijk (het aanzienlijke risico) dat:

- de betrokkene zichzelf of anderen in levensgevaar brengt, ernstig lichamelijk letsel toebrengt, ernstige psychische, materiële, immateriële of financiële schade toebrengt, ernstig verwaarloost of 'maatschappelijk ten onder gaat', of als zijn eigen ontwikkeling ernstig verstoord is of hij andermans ontwikkeling ernstig verstoort;
- de veiligheid van de betrokkene bedreigd wordt, al dan niet onder invloed van een ander;
- het gedrag van de betrokkene zo hinderlijk is dat het agressie van anderen oproept;
- de algemene veiligheid van personen of goederen in gevaar is.

DISCLAIMER

Alle snelkaarten van GGNet zijn met grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Voor mogelijke onjuistheid en/of onvolledigheid van de hierin verstrekte informatie kan GGNet geen aansprakelijkheid aanvaarden, evenmin kunnen aan de inhoud van de snelkaart(en) rechten worden ontleend.

